

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/708,Prezentacja-pierwszego-tomu-wydawnictwa-IPN-Aparat-bezpieczenstwa-w-Polsce-Kadra.html>
17.03.2026, 20:50

Prezentacja pierwszego tomu wydawnictwa IPN „Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza 1944-1956”

25.01.2006

W dniu 25 stycznia 2006 r. w siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej, odbyła się prezentacja pierwszego tomu wydawnictwa IPN „Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza 1944-1956” z udziałem prezesa IPN-KŚZpNP dr hab. Janusza Kurtyki, dr Krzysztofa Szwagrzyka

oraz dr hab. Antoniego Dudka. „Aparat bezpieczeństwa w Polsce. Kadra kierownicza 1944-1956” jest efektem trzyletniej pracy zespołu historyków IPN, którzy korzystając z szerokiej bazy źródłowej, starali się odtworzyć obsadę kierowniczych stanowisk aparatu bezpieczeństwa w Polsce w latach 1944 - 1956.

Książka stanowi końcowy efekt jednej z części programu badawczego „Struktury i metody działania aparatu bezpieczeństwa 1944-1989”, realizowanego w latach 2002-2005 przez pracowników Oddziałowych Biur Edukacji Publicznej IPN i delegatur w Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Łodzi, Olsztynie, Poznaniu, Rzeszowie, Warszawie i we Wrocławiu oraz centrali BEP IPN w Warszawie.

W oparciu o szeroką bazę źródłową, głównie zapisy dokonane w kilkunastu tysiącach akt osobowych funkcjonariuszy, księgach etatowych i dziennikach personalnych, odtworzona została obsada personalna kierowniczych struktur aparatu bezpieczeństwa w Polsce lat 1944-1956; Resortu/Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (centrali), Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego, 17. wojewódzkich, ponad 300. powiatowych i miejskich urzędów/delegatur Bezpieczeństwa Publicznego oraz nazwiska naczelników i komendantów więzień i obozów pracy przymusowej.

Oddając aktualny stan wiedzy o kadrach komunistycznej „bezpieki”, historycy IPN zdołali zidentyfikować blisko 10. tys. jej najwyższych stanowisk oraz ponad 3. tys. osób zajmujących w niej najbardziej eksponowane stanowiska.

Praca przynosi również odpowiedzi na pytania o m.in. o stopień zależności aparatu bezpieczeństwa w Polsce, jego struktur i pracowników od służb specjalnych ZSRR, o liczbę i rolę doradców sowieckich, a także o zakres jego podporządkowania PPR/PZPR.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

**APARAT
BEZPIECZEŃSTWA
W POLSCE
Kadra kierownicza**

**tom I
1944-1956**

UB

